

Motion till riksdagen 2020/21:3217

av Niklas Wykman m.fl. (M)

Stärk gränsskyddet och Tullverket

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en bred översyn om att stärka Tullverkets roll som brottsbekämpande myndighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverkets tjänstemän bör ges befogenhet att stoppa och genomsöka fordon samt kvarhålla personer som påträffats med misstänkt stöldgods och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten, Tullverket och Kronofogdemyndigheten ska få ett tydligt uppdrag om att löpande samverka och genomföra gemensamma kontroller för att bekämpa terrorism och kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn om hur Tullverkets strategiska underrättelsearbete kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tullverket större befogenheter i fråga om utredningar om beslag av smuggelgods och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som kartlägger hur stor den illegala införseln av alkohol är och i vilken mån den påverkas av skattenivåer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den organiserade brottsligheten har med åren blivit allt mer internationell. Ligor begår brott i ett land, transporterar stöldgodset till ett annat land och avyttrar det sedan i ett tredje. Problemen bör angripas på ett tidigt stadium. En stor del av kriminaliteten har sin grund i den narkotika som smugglats in i landet. Mycket polisiärt arbete behöver läggas på de inbrott och stölder som begås av internationella stöldligor. Polisen behöver stärkas

i hela Sverige, men det räcker inte när brottsligheten blir allt mer gränsöverskridande. Att stärka gränsskyddet och i synnerhet Tullverkets befogenheter och resurser är av högsta prioritet.

Tullverkets brottsbekämpande uppdrag bör stärkas, utan att ge avkall på det handelsrelaterade arbetet. Det är av vikt att Tullverket ges ökade befogenheter, samtidigt som myndigheten värnar privatpersoners möjligheter att röra sig över gränsen utan att drabbas av obefogat stor byråkrati och fördröjelser. Utförsel av stöldgods från Sverige är i dag ett omfattande och allvarligt problem. I dag saknar Tullverkets personal befogenhet att hindra en person eller stoppa och genomsöka ett fordon med misstänkt stöldgods vid Sveriges gräns. Den uppgiften ligger i stället på polisen, som dock långt ifrån alltid finns på plats för att kunna ingripa innan t.ex. en färja har lämnat hamnen. Tullverkets verksamhet är idag inte dimensionerad för ett förstärkt brottsbekämpande uppdrag. I takt med att kriminaliteten blir allt mer internationell behövs satsningar på såväl ny teknik som fler anställda. Därför krävs en förstärkning av verksamheten och även fler tulltjänstemän. Tullverket behöver även ges större befogenheter i fråga om utredningar om beslag av smuggelgods.

Tullverket kommer framöver att behöva ett antal ytterligare verktyg för att bekämpa den brottslighet som blivit allt mer internationell. Det kan exempelvis röra sig om att ge Tullverket rätt att leda förundersökningar för vissa narkotika- och vapenärenden, liksom att införa särskilda jouråklagare i tullrelaterade ärenden. Vi vill därför se en samlad översyn av myndighetens möjligheter att bekämpa brott. Här bör också samarbetet med andra myndigheter analyseras och stärkas, till exempel polisen, Kronofogdemyndigheten och Skatteverket.

Riksrevisionen har framfört synpunkter i en rapport från 2019 att Tullverkets kunskap om smugglingens omfattning är relativt låg, särskilt gällande vapen. Ett genomgående problem som Riksrevisionen lyfter fram är bristen på ändamålsenlig uppföljning inom underrättelseverksamheten. Bristen på tillgång till passageraruppgifter i flygtrafiken är ett exempel på hur myndighetens arbete med att upptäcka smugglare i dag är otillräckligt. Det är också ett problem att det saknas en klar struktur för hur det strategiska underrättelsearbetet ska vara utformat och hur den information som tas fram ska användas vid inriktningen av kontrollverksamheten. En översyn om hur Tullverkets strategiska underrättelsearbete kan stärkas bör initieras.

Det finns skäl att se över vilka effekter specifika punktskatter på varor har och hur de påverkar illegal införsel i landet. Beteenden och konsumtion påverkas av skatter. Det är också ett av skälen till att punktskatter finns på vissa typer av varor. Alkoholhaltiga drycker är en av dessa varor. Tullverket har rapporterat om att det tar ett helt arbetspass att ta hand om alkoholen som kommer med de så kallade alkoholbussarna. Och alkoholbussarna är vanligt förekommande. Det är på många sätt oroväckande om höga skatter bidrar till ökad illegal införsel, eftersom det medför minskad kontroll. Därför vill Moderaterna att regeringen tillsätter en utredning som kartlägger hur stor den illegala införseln av alkohol är och i vilken mån den påverkas av skattenivåer.

Niklas Wykman (M)

Helena Bouveng (M)

Boriana Åberg (M)

Kjell Jansson (M)

Fredrik Schulte (M)